

ชื่อวิทยานิพนธ์

การปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื้อจากการให้บริการทาง
การแพทย์และสาธารณสุขของเจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอด โรงพยาบาล
พญาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาว สิริวรรณ ปิยะกุลดำรง

พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

รศ. วิชาวัฒน์	พิเชียร เสถียร	ประธานกรรมการ
ผศ. กรรณิการ์	กันธะรักษา	กรรมการ
อาจารย์อะเคื้อ	อุณห เลขกะ	กรรมการ
รศ. ดร. สุกัญญา	ปวีสิญญกุล	กรรมการ
ผศ. วิชาวัฒน์	เสนารัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื้อจากการ
ให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของเจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอด โรงพยาบาลมหาราช
นครเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ 30 พฤษภาคม 2538 โดยการสังเกต
การปฏิบัติกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอดจำนวน 56 คนแบบไม่มีส่วนร่วมและการใช้
แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลทั่วไป การเข้ารับการอบรมเรื่องหลักการป้องกันการติดเชื้อจากการ
ให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ประสพการณ์การสัมผัสเลือดหรือสารคัดหลั่ง ปัญหาและ
อุปสรรคในการปฏิบัติตามหลักการ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงห้องคลอดเพื่อส่งเสริมให้
เจ้าหน้าที่พยาบาลมีการปฏิบัติตามหลักการมากขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา

ผลการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของเจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอด 764 กิจกรรมพบว่า เจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอดมีการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื้อจากการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขในระดับต่ำ กล่าวคือ มีการล้างมือก่อนปฏิบัติกิจกรรมเพียงร้อยละ 0.3 และล้างมือหลังปฏิบัติกิจกรรมร้อยละ 7.7 มีการใช้อุปกรณ์ป้องกันตามหลักการร้อยละ 60.3 โดยถุงมือเป็นอุปกรณ์ป้องกันที่มีการใช้มากที่สุด และมีการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุจากเข็มหรือของมีคมตามหลักการร้อยละ 67.6 เจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอดได้ให้เหตุผลที่ไม่ล้างมือคือ คิดว่ามีมือสะอาดแล้ว ใส่ถุงมือแล้วไม่จำเป็นต้องล้างมือ อุปกรณ์ล้างมือไม่เหมาะสม ไม่มีเวลาและทำงานที่ต่อเนื่องกัน เหตุผลที่ไม่ใส่อุปกรณ์ป้องกันคือ งานรีบเร่งใส่อุปกรณ์ป้องกันไม่ทัน ใส่แล้วปฏิบัติงานไม่สะดวก ไม่สุขสบาย อุปกรณ์ป้องกันมีไม่เพียงพอ และคิดว่าบางกิจกรรมไม่จำเป็นต้องใช้ เหตุผลที่ไม่ปฏิบัติตามหลักการป้องกันอุบัติเหตุจากเข็มหรือของมีคมคือ คิดว่าการไม่สวมปลอกเข็มอาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้อื่น ไม่นัด และต้องการความรีบด่วน

การส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่พยาบาลห้องคลอดมีการปฏิบัติตามหลักการป้องกันการติดเชื้อจากการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสามารถดำเนินการได้โดยการจัดอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักการ การทำโปสเตอร์ติดไว้ในบริเวณที่ปฏิบัติงาน การกระตุ้นเตือนให้ปฏิบัติตามการจัดหาอุปกรณ์การล้างมือและอุปกรณ์ป้องกันให้เหมาะสมมีจำนวนเพียงพอ และจัดวางไว้ในบริเวณที่บุคลากรจะสะดวกในการหยิบใช้ และการประเมินผลการปฏิบัติตามหลักการของเจ้าหน้าที่พยาบาลอย่างต่อเนื่อง

Thesis Title Compliance with Universal Precautions by Nursing
Personnel at Labour Room Maharaj Nakorn
Chiang Mai Hospital

Author Miss Siriwan Piyakuldumrong

M.N.S. Infection Control Nursing

Examining Committee: Associate Prof. Wilawan Picheansathian Chairman
Assistant Prof. Kannika Kantaraksa Member
Lecturer Akeau Unahalekhaka Member
Associate Prof. Dr. Sukunya Parisunyakul Member
Assistant Prof. Wilawan Senaratana Member

Abstract

The main purpose of this study was to determine the compliance with universal precautions (UPs) by nursing personnel in the labour room of Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital. This study was conducted during February 1 to May 30, 1995. Data were collected by non-participated observation of practices among 56 labour room nursing personnel and by a questionnaire which consisted of demographic data, education about UPs, experience of exposure to blood and body fluids, and problems and obstacles of UPs practices. The data were analysed

by descriptive statistics.

The results from the observation showed that there was a low rate of compliance with UPs among labour room nursing personnel while performing 764 nursing interventions. Handwashing before and after procedures were done only 0.3 % and 7.7 % respectively. Adherence to barriers precautions was 60.3 %. Gloves were protective barriers that were most commonly used. Needlestick and sharp injuries prevention were practiced 67.6 % of the time. The reasons for not washing hands were thinking that hands were clean, thinking that it was not necessary while wearing gloves, inappropriate handwashing facilities, lack of sufficient time and continuing to do other nursing interventions. The reasons for not using protective barriers were lack of time to put them on, interference with procedures, discomfort, lack of readily available protective barriers, and the feeling that it was not essential to put them on for some procedures. The reasons for not preventing needlestick and sharp injuries were thinking that recapped needles could protect other people, inconvenience, and the need to do a procedure in a hurry.

Strengthening compliance with UPs among labour room nursing personnel will require extensive inservice education on implementing of the UPs, posters posted in working areas, provision of readily accessible handwashing facilities. Protective barriers must be placed where health-care personnel can easily get to them. The continued monitoring of nursing personnel's compliance with UPs is also necessary.